

YTTRANDE
2016-01-22

Utbildningsdepartementet
103 33 Stockholm

Välja yrke (SOU 2015:97)

Sveriges Ingenjörer har valt att begränsa sitt yttrande till nedan kommenterade delar av utredningens förslag. Vi vill ändå framhålla att vi värdesätter det nyanserade sätt utredningen har tagit sig an frågorna. Inte minst avsnittet ”Välja otraditionellt” bjuder på intressant, om än samtidigt oroande läsning.

I ett par viktiga avseenden menar vi dock att perspektivet på elevens val av gymnasieprogram behöver kompletteras. Detta tas upp i de avsnitten 2 till 4 nedan. Vi ber om överseende med att dessa utgör den största delen av vårt yttrande. Vi fann det dock angeläget att försöka nyansera underlaget för de beslut utredningen så småningom kan leda fram till, eftersom de berör – och detta är en central poäng – de studieförberedande programmen i lika hög utsträckning som de yrkesförberedande.

1. Sammanfattning

- Trycket i samhällsdebatten har under lång tid varit hårt fokuserat på högre utbildning som den rätta vägen för såväl individens arbetsmarknadsutsikter som samhällets ekonomiska utveckling. Skola, föräldrar och ungdomar kan därför knappast ensamma lastas för att de har en förkärlek för studieförberedande program i gymnasiet.
- Det enskilda faktum att inte alla som läser studieförberedande program går vidare till högskolan inom tre år kan inte omedelbart tas till intäkt för att de valt fel. Vid valet till gymnasiet vet inte alla vad de kommer att välja eller, om de skulle göra det, vilka utsikterna är att komma in på sitt förstahandsval. Detta är en allmänt accepterad effekt av urvalssystemet och dimensioneringen av högskolan. Faktum är att ett högt söktryck anses önskvärt, och det kan inte uppnås om de som inom tre år istället väljer ett yrkesprogram (många börjar dessutom senare) – i det fall de skulle lyckas med konststycket att förutse att de tillhör den gruppen. Mot den bakgrunden framstår inte nuvarande fördelning mellan yrkes- och studieförberedande program av antalet elever nödvändigtvis som felaktig.

- Bilden av yrkesförberedande program som utbildningar vilka i större utsträckning leder till jobb – och därtill relevanta jobb – är förenklad. När de som gått vidare till studier räknas bort, är skillnaden mellan elever från yrkes- och studieförberedande program totalt små dels när det gäller etableringen på arbetsmarknaden, dels när det gäller andelen arbetslösa eller med svag/osäker ställning på arbetsmarknaden.

Skillnaderna är visserligen stora mellan olika program, men de är inte alltid till yrkesprogrammets fördel. Andelen med relevant arbete bland dem med yrkesexamen överstiger onekligen vida den bland elever från studieförberedande program, men likväl har nära en tredjedel ett arbete som inte alls har med utbildningen att göra. Som svar på frågan om hur nöjda de är med sina arbeten – vilket inte torde sakna betydelse för den enskilde – var skillnaden dessutom närmast försumbar.

Inte heller etablerings- och relevansperspektiven indikerar således något fundamentalt problem med fördelningen – totalt – av antalet elever mellan yrkes- och studieförberedande program.

Det bör noteras att tillgänglig information huvudsakligen gäller elever avgångna från gymnasiet före Gy11.

- Oaktat det som sagts ovan, är det uppenbart att fördelningen av elever mellan programmen sett till kön och social bakgrund är orimligt sned (men den frågan bör skiljas från den om fördelningen mellan yrkes- och studieförberedande program). Sveriges Ingenjörer delar därför utredarens bedömning att grundskolans läro- och kursplan behöver förtydligas när det gäller kunskaper om arbetslivet, liksom att studievägledningens roll behöver utvecklas.
- Vår bedömning är att förutsättningarna för en meningsfull prao bör kopplas till förslaget om att särskilt utreda studie- och yrkesvägledningen i grundskolan. Studievägledning och prao hänger samman, och för att utvecklas krävs sannolikt också resursförstärkningar. I annat fall riskerar kvaliteten att bli lidande särskilt för de elever som inte får stöd närstående att hitta en lämplig prao, medan de som gör det missar tillfället att bredda sin syn på arbetsmarknaden.
- Sveriges Ingenjörer anser att de föreslagna modifieringarna av förslagen i *En stärkt yrkeshögskola* (Ds 2015:41) är motiverade. Vi delar även utredarens uppfattning att generellt sänkta behörighetsregler inte är rätt väg att gå för att bredda rekryteringen till yrkeshögskolan. Vi konstaterar dock att vilka förbättringar utredningen än leder till, förblir yrkesutbildning en vagare form av utbildning än högskoleutbildning, vilket även det kan bidra till att de studieförberedande programmen utövar en större lockelse inför valet till gymnasiet.

2. Varför väljer ungdomarna som de gör?

Bilden av högre akademisk utbildning som det främsta svaret på alla framtida frågor har målats upp under åtskilliga år, och den företräds inte enbart eller ens främst av skolan. Vi betraktar det därför som orimligt att i första hand klandra grundskola, studievägledare, föräldrar och ytterst enskilda ungdomar för att inte de inte lyckas bryta mot de förväntningarna.

Skolans inställning är snarare en funktion av den opinionsbildning som sker av politiker, samhällsdebattörer och av beslutsfattare i näringslivet. Den sedan lång tid pågående debatten om det framtida kunskapssamhället har knappast haft fokus på yrkesutbildning i utredningens mening. Högre utbildning, längre utbildning, och utbildning som ger breda kompetenser och en beredskap för den ständigt föränderliga arbetsmarknaden var lösningen, och den utbildning som kunde svara mot de kraven stod att finna på universitet och högskolor. Till detta har nu kommit en ström av rapporter om alla de jobb som riskerar att automatiseras bort i den digitala revolutionen.

Att såväl skola som föräldrar och ungdomar har accepterat den verklighetsbeskrivningen bör därför inte komma som någon överraskning.

Sveriges Ingenjörer har självfallet inget att invända vare sig mot värdet av högre utbildning, eller mot att bredda rekryteringen till den. Däremot måste vi konstatera att uttalanden som gäller gymnasiets yrkesprogram sällan når samma retoriska höjder. Visst lyfts problemen med att inte fler söker sig till yrkesutbildningar inom t.ex. industrin, men det är inlägg av högt utbildade som oroar sig över att inte andra väljer dem trots att de själva aldrig skulle ha gjort det – och inte heller skulle råda sina barn att göra det. Hur trovärdigt är det?

Vi ser inte heller något skäl att ifrågasätta behovet av yrkesutbildade, men hur lockande är det att söka sig till en yrkesbana som är förknippade med så många potentiella *risker* (och, som vi återkommer kommer till nedan, med ett så svårbegripligt system för eftergymnasial yrkesutbildning), till skillnad från de många fantastiska *möjligheter* som förknippas med akademisk utbildning?

I ljuset av detta bör det förmodligen snarare ses som ett mirakel att så många som 30 procent trots allt väljer ett yrkesprogram på gymnasiet.

3. Hur fel är fördelningen mellan yrkes- och studieförberedande program – egentligen?

Det är alldeles uppenbart att stora skevheter i elevernas sociala bakgrund och kön manifesteras vid valet till gymnasiet. Dessa skevheter består sedan vid övergången till högskolan. Att ta uppmuntra och tillvara varje ung människas ambitioner, oavsett kön och bakgrund, är en angelägen fråga. Det är

dock viktigt att hålla isär den från hur antalet elever fördelar sig mellan olika typer program.

”En ytterligare variant av felval”, skriver utredaren (s. 58), ”är elever som väljer högskoleförberedande program utan att sedan gå vidare till högre studier”. Fenomenet tas även upp i tilläggsdirektiven, med hänvisning till en studie av IFAU (över perioden 1985-2003) där det konstateras att inträdet på arbetsmarknaden går långsammare för dessa elever än för yrkesprogramselever.

Som stöd för detta nämns utredaren också att ”38 procent av eleverna som gick ut samhällspolitiska programmet 2010 ännu inte påbörjat några högskolestudier tre år efter avslutad gymnasieutbildning”.

Med tanke på de svårigheter som möter den som vill byta spår efter att ha gått ett högskoleförberedande program, drar utredaren slutsatsen att det hade varit mer fördelaktigt att välja ett yrkesprogram för den som inte går vidare till högre studier.

Sveriges Ingenjörer är inte av någon annan uppfattning än att möjligheterna att kunna växla till en yrkesinriktad utbildning bör öka, men betyder det nödvändigtvis att de valde fel i gymnasiet?

Å ena sidan är andelen som säger sig vilja läsa vidare inom tre år efter gymnasiet betydligt högre än den andel som faktiskt gör det. I SCB:s senaste undersökning av gymnasieungdomars studieintresse (årskurs 3, 2013/14) förklarade 81 procent av eleverna på studieförberedande program att de ville studera vidare i högskolan inom tre år. Det kan jämföras med att 67 procent av de som avslutade gymnasiet 2010/11 hade påbörjat högskolestudier inom tre år.

Av de elever 2013/14 som svarade att de inte avsåg studera vidare inom tre år angav hälften – som en av flera möjliga orsaker – att de ville göra det senare. Den viktigaste orsaken till att inte studera vidare inom tre år fördelade sig mellan flera alternativ, där ”resa, ta det lugnt eller ägna mig åt mitt intresse” var den största med 18±10 procent av svaren.

Faktum är också att den totala andelen som börjar i högskolan stiger successivt även tre år efter avslutade gymnasiestudier. Uppgifter fördelade per program är inte tillgängliga, men av SCB:s tabell över övergången till högskolan upp till och med 10 år efter gymnasiet för *samtliga* elever framgår att andelen ökade från totalt 43 procent efter tre år till 52 procent efter fem år (och till 59 procent efter 10 år).

Men att viljan att studera vidare inom tre år finns bland 4 av 5 elever under det sista året på de studieförberedande programmen medan bara 2 av 3 fak-

tiskt gör det behöver inte betyda att de har ändrat uppfattning. I själva verket kan det till del vara fråga om den självklara effekten av att alla sökande till högskolan helt enkelt inte antas.

Den effekten berörs inte i utredningen, och faktum är att den sällan kommer till explicit uttryck i politiken. Detta hindrar inte att synpunkter på låga söktryck tidvis lyfts fram som ett problem, som t.ex. i fallet med lärarutbildningarna. Den andra sidan av myntet är dock ofrånkomligen att samtliga behöriga inte kommer att antas, och att det finns goda skäl för att så inte sker. Dessa skäl har delvis med de blivande studenternas kapacitet att göra, men även med ekonomiska avvägningar och sannolikt även med bedömningar av hur många som bör antas till vissa program eller till högskolan över huvud taget.¹

Vi menar därför att det i vart fall bör erkännas att ett urval till högskolan bygger på att fler har behörighet än som antas, och att det ur det perspektivet inte är ett systemfel – eller resultatet av ett individuellt felval – att inte alla som gått ett studieförberedande program läser vidare i högskolan.

Att ”i förväg” råda dem som inte börjar studera i högskolan (inom tre år) att istället välja ett yrkesprogram skulle innebära att mycket speciella krav ställs på de sökande till ett studieförberedande program. Redan inför valet till gymnasiet förväntas de:

- kunna förutse vilken eller vilka utbildningar de kommer att söka till i högskolan, och
- korrekt kunna bedöma sina framtida chanser att antas (inom tre år) till dessa högskoleutbildningar.

Detta framstår naturligtvis som helt orimligt. Om vi för ett ögonblick ändå antar att en viss delmängd av eleverna inser att de har mindre goda chanser att lyckas med ambitionen att gå vidare till högskolan, hur bra alternativ är då yrkesprogrammen? Om en grundläggande högskolebehörighet kan läsas in skulle det vid första påseende kunna framstå som ett klokt val. Detta innebär likväl att behörigheten blir kraftigt begränsad vid en jämförelse med de studieförberedande programmen, som utöver en varierande särskild behörighet även ökar möjligheterna att förvärva meritpoäng. Till detta kan

---

¹ Lars Haikola berör detta på ett ställe i *Högre utbildning under tjugo år* (SOU 2015:70). Vad gäller främst vissa ”dyrbara” utbildningar skriver han (s. 242): ”Det tycks vara accepterat av alla intressenter att statsmakterna genom ekonomisk styrning begränsar tillgången till utbildning som är kostsam att genomföra”. Om att lärosäten begränsar antagningen till utbildningar med svag efterfrågan på arbetsmarknadens konstaterar han: ”Även detta sätt att hämma efterfrågan torde vara accepterat, även om det vid varje prioriteringstillfälle skapat debatt”. Det är inte mycket, på drygt 350 sidor utredning, men det är mer än de flesta brukar säga om saken.

läggas den ovan (och vidare nedan) nämnda otydligheten kring den eftergymnasiala yrkesutbildningens struktur och villkor.

Den som vill finna en lösning skulle behöva sträva efter en ordning där samtliga yrkesprogram erbjuder samma möjligheter att skaffa sig samma behörigheter som de studieförberedande programmen. Problemet blir i det läget hur de yrkesförberedande programmen ska kunna innehålla tillräckligt mycket yrkesämnen för att bli just yrkesförberedande.

Med dagens utbildningsstruktur syns detta inte vara möjligt, vilket sannolikt betyder att de studieförberedande programmen även av det skälet fortsättningsvis kommer att attrahera fler än de som sedan visar sig gå vidare till högskolan.

Mot den bakgrunden, och för att återknyta till den aktuella utredningen, ställer sig Sveriges Ingenjörer bakom slutsatsen att alternativa vägval även för den som läst ett studieförberedande program behöver underlättas.

4. Yrkesprogrammen leder till – relevant – arbete. Eller?

En sista punkt som återstår att belysas, gäller utredningens inledande resonemang om skillnaderna mellan yrkes- och studieförberedande program i utsikterna att hitta ett relevant arbete. Det ovan diskuterade förhållandet att en stor del av de som läst ett studieförberedande program inte går vidare till högskolan inom tre år, ställs mot den betydligt beskedligare utsagan att ”en del” av dem som läser yrkesprogram inte arbetar inom målyrket efter avslutad utbildning. Hur förhåller det sig då med detta?

Ett första bekymmer som möter den som söker svar på den frågan är att den statistik som finns till allt övervägande del gäller elever som gick i gymnasieskolan före förändringarna 2011. Alla uppgifter här, liksom för övrigt de som presenteras i utredningen, bör betraktas med detta i åtanke.

I utredningens källförteckning återfinns SCB:s *Etableringen på arbetsmarknaden tre år efter gymnasieskolan* (2015:1), vilket är en registerstudie över avgångna från gymnasiet 2008/09. Avgångna 2010/11 samt 2012/13 fångas in av SCB:s enkätundersökning *Inträdet på arbetsmarknaden efter gymnasieskolan* (2014:7).

Yrkesutbildningen i backspegeln (2015:3) – även den en enkätundersökning – är veterligen den enda som (c:a ett år efter examen) fångat upp yrkesprogramselever från den nya gymnasieskolan avgångna 2013/14. Någon motsvarande finns dock inte för elever på studieförberedande program vilket omöjliggör jämförelser dem emellan. Olika principer för redovisningen innebär också att inte heller en direkt jämförelse mellan *Inträdet* (2014:7) och *Yrkesutbildningen* (2015:3) låter sig göras.

Som första utgångspunkt redovisas här, för yrkesinriktade respektive studieförberedande program totalt, uppgifter över andelen etablerade på arbetsmarknaden etc. hämtade ur *Etableringen på arbetsmarknaden tre år efter gymnasieskolan* (2015:1). Notera att fördelningen avser dem som inte bedriver studier (i högskolan eller andra studier).

Program	Antal	A	B	C	D	B+C+D	
		Etablerad	Osäker ställning	Svag ställning	Utanför	Andel	Antal
Samtliga	54261	56	15	23	6	44	23876
Yrkesförb	33980	58	17	20	5	42	14272
Studieförb	20281	52	13	28	7	48	9735

Totalt sett är således skillnaderna mellan de två programtyperna begränsade. Sett till antalet, är det dock fler bland de avgångna från yrkesprogram som står utanför, eller har en osäker/svag ställning på arbetsmarknaden.

Skillnaderna mellan programmen är emellertid betydande. För de studieförberedande programmen varierar andelen etablerade från 40 procent (estetiska) till 57 procent (teknikprogrammet). För de yrkesförberedande varierar det från 46 procent (livsmedel) till 74 procent (energiprogrammet). Det närmare valet av yrkesprogram har alltså en avgörande betydelse för etableringen på arbetsmarknaden.

Så långt etableringen. Men vad får de för arbete? Om detta har den färskare *Yrkesutbildningen i backspegeln* en hel del att säga, men eftersom det saknas möjligheter att jämföra med studieförberedande program, väljer vi att först gå till *Inträdet på arbetsmarknaden* (2014:7), och de svar som lämnades av gymnasieavgångna 2012/13 med slutbetyg.

Som en avstämning av tabellen ovan får en första betraktelse gälla andelen – när studerande räknats bort – som svarat att de hade arbete som huvudsyssla under den aktuella veckan. Den visade vara 67 procent för yrkesförberedande och 66 procent för studieförberedande program (de förhållandevis blygsamma konfidensintervallen lämnade utan avseende).

Andelen arbetslösa eller i arbetsmarknadsprogram av dem som inte studerade var däremot något högre bland dem som gått ett yrkesprogram – 24 jämfört med 19 procent.

Liksom i etableringsrapporten är spridningen stor mellan programmen av andelen (av icke-studerande) med arbete som huvudsyssla. Den inbördes ordningen är dock en annan. För teknikprogrammet var andelen lägst, med 49 procent, och för barn- och fritidsprogrammet 54 procent. I andra änden fanns naturvetenskap med 72 procent och byggprogrammet med 76 procent.

Det bör dock noteras att konfidensintervallen för enskilda program var större än per programtyp totalt.

Arbetets överensstämmelse med utbildningen redovisas för samtliga med minst en timmes arbete den vecka undersökningen avsåg, vilket är en något större krets än den ovan. Som rimligen borde vara fallet är skillnaderna mellan programtyperna betydande. Andelen från yrkesförberedande program som angivit att arbetet helt eller till största delen motsvarade utbildningen uppgick till 42 procent, och ytterligare 20 procent svarade att det till viss del motsvarade utbildningen. För de studieförberedande programmen var dessa andelar blygsamma 4 respektive 20 procent. Å andra sidan innebar det fortfarande att i genomsnitt en dryg tredjedel av yrkesprogramseleverna hade ett arbete inom ett helt annat område än det utbildningen var inriktad mot. Den andelen varierade dock återigen stort mellan yrkesprogrammen – från 20 till 50 procent.

Det är även värt att nämna att av de avgångna från såväl yrkes- som studieförberedande program som undersökningsveckan arbetade minst en timme, skulle c:a 40 procent ha velat arbeta fler timmar.

I undersökningen ställdes även frågan om i vilken utsträckning de som arbetade var nöjda med arbetet, vilket inte saknar betydelse. I jämförelse med svaren på frågan om arbetets relevans, var skillnaderna mellan yrkes- och studieförberedande program närmast försumbara. Av dem som arbetade svarade 47 procent av dem som läst ett yrkesprogram att de var mycket nöjda, och 34 procent att de var ganska nöjda. För studieförberedande program var andelarna 40 respektive 36 procent – trots den låga andelen med ett relevant arbete.

I vart fall för yrkesprogrammen kan alltså en jämförelse göras med svaren i *Yrkesutbildningen i backspegeln* (2015:3), som avsåg den första kullen av avgångna som gått sin utbildning enligt Gy11. För dem som avlagt yrkesexamen (och som inte var i studier), var arbete huvudsaklig sysselsättning i undersökningsveckan för 76 procent av de examinerade, medan 14 procent var arbetslösa. Inklusiva de som arbetat minst en timme aktuell vecka överensstämde arbetet med utbildningens yrkesområde till stor del för totalt 52 procent, och till viss del för ytterligare 16 procent. 30 procent uppgav att arbetet inte alls stämde med utbildningen. Någon fråga om hur nöjda de var med arbetet ställdes dock inte här. Av dem med yrkesexamen som arbetade minst en timme uppgav 23 procent (jämför ovan) att de skulle ha velat arbeta fler timmar.

Skillnaden i etablering mellan yrkesinriktade och studieförberedande program totalt sett således är liten, men varierar stort mellan programmen. Vad gäller arbetets överensstämmelse med utbildningen överträffar de yrkesförberedande programmen vida de studieförberedande, men å andra sidan är

nöjdheten med arbetet praktiskt taget densamma. Även detta har bäring på huruvida valet av program (och det arbete det ledde till) kan anses ha varit rätt ur den enskildes perspektiv.

Att en förhållandevis stor andel yrkesprogramselever inte anser sig ha ett relevant arbete reser flera frågor. Beror det på att inte fler vill ha ett sådant arbete? De flesta var ju trots allt mycket eller ganska nöjda med det arbete de hade. Är orsaken snarare att relevanta arbeten inte fanns i tillräcklig utsträckning? Andelen arbetslösa eller med en svag/osäker ställning på arbetsmarknaden var även den jämförelsevis hög. Eller är förklaringen att en viss andel av elever inte har den kompetens som svarar mot arbetsgivarnas krav? Beror detta i sin tur på att utbildningarnas kvalitet behöver stärkas ytterligare? På elevernas motivation (detta berörs något i *Yrkesutbildningen i backspegeln*)?

För att ställa resonemangen på sin kvantitativa spets: Är i själva verket det totala *antalet* ungdomar som idag söker ett yrkesprogram tillfyllest? Skulle det i vart fall vara det om utbildningarna höll en högre kvalitet och samtliga elever nådde de krav för anställning som näringslivet ställer?

5. Valet till gymnasiet

Sveriges Ingenjörer delar utredarens bedömning att grundskolans läro- och kursplan behöver förtydligas när det gäller kunskaper om arbetslivet, liksom att studievägledningens roll behöver utvecklas.

Studievägledarnas arbete och skolans uppdrag ska självfallet vara neutralt. Syftet måste vara att ge varje elev en möjlighet kunna utveckla och uppnå sina egna drömmar och ambitioner och att ge var och en förutsättningar att träffa ett så fritt och informerat val som möjligt. Utredningens fokus är yrkesutbildning, varför vi vill poängtera att inget på förhand kan sägas om hur ungdomarnas val därigenom skulle förändras eller i vilken riktning de kommer att gå – till det ena yrkesprogrammet snarare än det andra, eller istället till ett studieförberedande program.

Även på gymnasiets teknikprogram är män sedan lång tid tillbaka kraftigt överrepresenterade, och liksom på naturvetenskapsprogrammet är andelen med högutbildade föräldrar avsevärt högre än i gymnasieskolan totalt. Samma mönster återkommer i högskolans ingenjörsutbildningar. En jämnare fördelning – och det gäller alldeles oavsett hur många som väljer dessa utbildningar – tror vi skulle innebära att ungdomarnas potential bättre tas tillvara samtidigt som det skulle gagna samhället som helhet.

6. Särskilt om prao

Utredaren föreslår även att praktik återinförs som obligatorium. Sveriges Ingenjörer har i princip inget att invända mot detta, tvärtom, men det räcker

knappast med att föreskriva det i lag utan att ta hänsyn till de lokala förutsättningarna.

Vår bedömning är att förutsättningarna för en meningsfull prao bör kopplas till förslaget om att särskilt utreda studie- och yrkesvägledningen i grundskolan. Orimligt höga förväntningar kan annars komma att knytas till det inslaget.

Vår uppfattning är att studievägledning och prao hänger samman, och att de för att utvecklas sannolikt också kräver särskilda resursförstärkningar. I annat fall är risken stor att kvaliteten blir lidande särskilt för de elever som inte får stöd av föräldrar eller andra närstående persons att hitta en lämplig arbetsplats för sin prao. Även om det kan lösas på det sättet för samtliga elever, gör det sannolikt litet för att öppna ungdomarnas ögon för annat än det de redan känner till.

7. Yrkesvux och yrkeshögskola

Sveriges Ingenjörer finner de föreslagna modifieringarna av förslagen i En stärkt yrkeshögskola (Ds 2015:41) motiverade. Vi delar även utredarens uppfattning att generell sänkta behörighetsregler inte är rätt väg att gå för att bredda rekryteringen till yrkeshögskolan.

En generell reflektion efter att ha läst avsnitten 8 och 9, vid sidan av det som diskuteras i utredningen, gäller den komplicerade och dessutom ofta temporära karaktär som kännetecknar yrkesutbildning för vuxna. I vart fall yrkeshögskolan är – på goda grunder – behovsstyrd och ska bedrivas i samverkan med arbetslivet, men det leder ofrånkomligen till att den inte antar samma tydliga skepnad som traditionella universitet och högskolor (detsamma gäller yrkesvux, men där syns problemen med behovsstyrningen var större).

Yrkeshögskola är alltså en *form* snarare än en fysisk plats. Vilka förbättringar utredningen än leder till, innebär det att yrkesutbildning förblir vagare och svårare att begripa särskilt för den som ska välja väg redan i nionde klass. Att alla bokstavligen kan se de byggnader där högskoleutbildning bedrivs, och under överskådlig framtid kommer att bedrivas, kan även det bidra till att de studieförberedande programmen utövar en större lockelse.

SVERIGES INGENJÖRER

Peter Larsson
Samhällspolitisk direktör

Olle Dahlberg
Utredare